

Світлана Плотніченко , к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування,
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного,
Сергій Плотніченко,
ФК Бердянський фаховий коледж
м. Запоріжжя, Україна

СТАЛИЙ ОФІС: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У ХХІ столітті ефективність діяльності організацій дедалі більше визначається не лише економічними результатами, а й здатністю відповідати принципам сталого розвитку, ресурсної ощадливості та соціальної відповідальності. Концепція сталого офісу трансформується з окремої управлінської практики в стратегічний інструмент підвищення якості управління та формування сучасної організаційної культури.

Зростання екологічних викликів, стрімкий розвиток цифрових технологій, поширення гібридних форматів зайнятості та необхідність оптимізації управлінських процесів актуалізують пошук нових підходів до організації офісного середовища. Сучасний офіс уже не обмежується виконанням адміністративних функцій, а виступає комплексною системою управління інформаційними потоками, людськими ресурсами та внутрішніми комунікаціями. Від якості організації цих процесів значною мірою залежить результативність діяльності установи, рівень мотивації працівників та її репутаційна стійкість[2-4,6].

Сталий офіс передбачає: інтеграцію екологічних, соціальних та управлінських принципів у повсякденну діяльність організації. Йдеться про впровадження безпаперових технологій, енергоефективних рішень, відповідального споживання ресурсів, створення комфортного та інклюзивного робочого середовища, а також розвиток сучасних механізмів корпоративної взаємодії. Такий підхід дозволяє не лише скоротити операційні витрати, але й підвищити адаптивність організації до змін зовнішнього середовища.

Особливої ваги зазначені питання набувають для України в умовах відновлення економіки, модернізації систем управління та гармонізації національних практик із європейськими стандартами. Впровадження принципів сталого офісу сприяє підвищенню ефективності управлінської діяльності, зміцненню організаційної стійкості та формуванню нової культури відповідального менеджменту, орієнтованої на довгостроковий розвиток.

Дослідження сучасних підходів до організації управлінської діяльності на засадах концепції сталого офісу є своєчасним та актуальним, оскільки відповідає сучасним тенденціям цифрової трансформації, ESG-орієнтованого розвитку та підвищення ефективності управління в умовах суспільних і економічних змін[1-5].

Сталий офіс поступово інтегрується в діяльність організацій через реалізацію принципів енергоефективності, відповідального управління ресурсами та формування комфортного робочого середовища. Хоча такі практики ще не набули

масового поширення, окремі приклади демонструють позитивні результати та можуть слугувати орієнтиром для подальшого розвитку.

Одним із напрямів реалізації принципів сталого офісу є впровадження стандартів «зеленого» будівництва та енергоефективності. Зокрема, в Україні функціонують офісні центри, сертифіковані за міжнародними стандартами BREEAM та LEED, які передбачають раціональне використання енергетичних ресурсів, системи контролю освітлення та вентиляції, зниження споживання води й покращення якості внутрішнього середовища для працівників.

Позитивним прикладом є діяльність компаній, які реалізують корпоративні програми екологічної відповідальності: впроваджують сортування відходів, відмовляються від одноразового пластику в офісах, використовують енергоощадне обладнання та стимулюють працівників до екологічно відповідальної поведінки. Такі заходи не лише зменшують негативний вплив на довкілля, а й сприяють формуванню сучасної організаційної культури[3-6].

Окремої уваги заслуговує поширення практик турботи про добробут працівників. Після пандемії COVID-19 та в умовах воєнних викликів українські організації дедалі більше уваги приділяють питанням психологічної підтримки персоналу, гнучким формам зайнятості, створенню безпечних умов праці та підтримці балансу між професійним і особистим життям. Такі підходи відповідають соціальному компоненту ESG та розглядаються як важливий чинник підвищення продуктивності праці.

Важливим напрямом розвитку сталого офісу є також модернізація офісної інфраструктури відповідно до принципів безбар'єрності. У державному та приватному секторах поступово впроваджуються рішення, спрямовані на забезпечення доступності робочого середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Це відповідає сучасним європейським підходам до інклюзивного управління та соціальної відповідальності організацій.

Таким чином, практика впровадження концепції сталого офісу в Україні поступово зміщується від окремих екологічних ініціатив до комплексного підходу, що поєднує енергоефективність, турботу про персонал, інклюзивність та відповідальне використання ресурсів[5].

Світова практика демонструє, що концепція сталого офісу сьогодні розглядається як складова корпоративної стратегії та ефективного менеджменту. У провідних країнах Європи увага приділяється не лише скороченню використання ресурсів, а й формуванню здорового робочого середовища, розвитку корпоративної культури та підвищенню добробуту працівників.

Показовим є досвід Швеції, де значна кількість компаній використовує принципи «зеленого офісу». В офісних приміщеннях впроваджуються системи природного освітлення, енергоощадні технології, роздільний збір відходів та екологічні стандарти закупівель. Особлива увага приділяється створенню комфортних умов праці, що позитивно впливає на продуктивність персоналу та зменшує рівень професійного вигорання.

У Фінляндії концепція сталого офісу нерозривно пов'язана з людиноцентричним підходом до управління. Багато організацій використовують

моделі гнучкого робочого простору (activity-based working), які дозволяють працівникам самостійно обирати середовище для виконання різних видів завдань. Дослідження свідчать, що такі підходи сприяють підвищенню ефективності командної роботи та покращенню психологічного клімату в колективі.

Цікавим є досвід Великої Британії, де поширення набула міжнародна система сертифікації WELL Building Standard. На відміну від традиційних екологічних стандартів, вона оцінює вплив офісного простору на здоров'я працівників за такими критеріями, як якість повітря, освітлення, акустичний комфорт, доступ до питної води та можливості для фізичної активності. Практика показує, що інвестиції у здорове робоче середовище сприяють зниженню плинності кадрів і підвищенню залученості персоналу[1-4].

У Німеччині концепція сталого офісу активно підтримується через програми енергоефективності будівель та впровадження систем екологічного менеджменту. Значна увага приділяється оптимізації використання ресурсів, моніторингу енергоспоживання та створенню відповідальної організаційної культури[2-6].

Для України особливо корисним є впровадження практик, спрямованих на розвиток здорового робочого середовища, підвищення добробуту працівників та формування культури відповідального споживання ресурсів. Такі підходи дозволяють розглядати сталий офіс не лише як інструмент економії, а як сучасну модель управління людським капіталом та організаційним розвитком.

Список використаних джерел

1. Колот А. М., Герасименко О. О. Соціальна відповідальність : теорія і практика розвитку : монографія. Київ : КНЕУ, 2021. 501 с.
2. Плотніченко С. Р., Вороніна Ю. Є., Ортіна Г. В. Комплексний підхід до управління внутрішніми процесами в системі публічного управління: комунікативний, операційний та офісний менеджмент // *Наукові інновації та передові технології*. 2026, № 2(54). С. 287-295. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2\(54\)-287-295](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2(54)-287-295)
3. Ляшенко О., Плотніченко С. (2025). Офісне управління та кризові практики під час війни: організаційні, комунікативні та цифрові аспекти. *Економіка і організація управління*, 68-76.
4. Національна економічна стратегія на період до 2030 року : затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179.
5. Ляшенко О., Плотніченко С. (2025). Офісне управління та кризові практики під час війни: організаційні, комунікативні та цифрові аспекти. *Економіка і організація управління*, 68-76.
6. Green Building Council Ukraine. Принципи сталого будівництва та ESG-підходи в управлінні організаціями. Київ, 2023.